

Complexe scheiding

infographic

Complexe scheiding is één van de ingrijpende jeugdervaringen die ernstige gevolgen kan hebben. Meer informatie daarover vind je [hier](#).

Wat is een complexe scheiding?*

- een ernstig (juridisch) conflict tussen ouders
- met machteloosheid en strijd over het verhaal
- de behoeften van het kind worden ondergesneeuwd door de ruzies (strijd)

i

Het eerste jaar na een scheiding is altijd en voor alle gezinsleden, moeilijk. Het is een nieuwe situatie waar iedereen zich aan moet aanpassen. Voor de meeste kinderen nemen de negatieve gevolgen daarna af.

Dit kun je tegenkomen bij een complexe scheiding:

Fysiek of psychisch geweld tussen de partners

Kindermishandeling of -verwaarlozing

Het netwerk is in de strijd betrokken

Kind belandt in de strijd

Psychische problematiek of verslaving bij de ouder(s)

Contactverlies ouder-kind

i

Gezinsprofiel [complexe scheiding](#)

i

Maak altijd een goede analyse van de problemen in het gezin voor, tijdens en na de scheiding

Welke factoren vergroten de kans op een complexe scheiding?

Problemen bij ouders, zoals armoede, financiële, psychische of verslavingsproblemen, trauma's

Geweldsproblemen tijdens de relatie

Problemen in de communicatie tijdens de relatie

Hoe vaak komen complexe scheidingen voor?

86.000

minderjarige kinderen (naar schatting) krijgen jaarlijks te maken met (echt)scheiding**

10-20%

van alle scheidingen mondt uit in een complexe scheiding

9.000-18.000

kinderen krijgen te maken met een complexe scheiding

15%

van alle kinderen van gescheiden ouders heeft na de scheiding geen contact meer met één van beide ouders

Cijfers Veilig Thuis

In 2023 ontving Veilig Thuis 12.615 meldingen over complexe scheidingen. Dat is 9,9% van het totaal aantal meldingen.

In 2023 gaf Veilig Thuis 21.665 adviezen over complexe scheiding. Dat is 15,1% van het totaal aantal adviezen.

Wat zijn gevolgen van een complexe scheiding voor kinderen?

i

Financiële problemen door de scheiding kunnen ook gevolgen hebben voor kinderen. Ondersteuning bij de financiële situatie kan nodig zijn.

gedragsproblemen

emotionele problemen

missen vaker een goed voorbeeld thuis

lichamelijke klachten

aanpassing aan de nieuwe situatie vraagt veel van kinderen

missen aandacht, liefde en stabiliteit thuis

problemen in relaties met anderen

problemen op school

i

Meisjes hebben meer last van een scheiding dan jongens.

i

Bij nieuwe mijlpalen na de scheiding zoals verhuizing, nieuwe partner etc. kan nieuwe stress ontstaan. Daar kunnen kinderen last van hebben.

i

Als kinderen in hun eigen omgeving geen neutraal steunfiguur kunnen vinden, kunnen ze kosteloos terecht bij het [Online-Buddyprogramma](#) van Stichting Villa Pinedo.

i

Steun van vrienden, school en andere mensen in om de omgeving helpt kinderen een beetje tegen de negatieve gevolgen van de scheiding. Maar ouders zijn onvervangbaar.

Hoe steun je het kind?

Zie het kind niet als probleemkind

Geef kinderen de tijd om zich aan te passen aan de nieuwe situatie

Bied een luisterend oor en heb aandacht voor de gevoelens van het kind

Zorg dat de stem van kinderen gehoord en meegenomen wordt

Zorg dat het kind een steunfiguur heeft.

De [Kindbehartiger](#) is een professional die kinderen van gescheiden ouders ondersteunt

*Je ziet soms ook de termen 'vechtscheiding' en 'conflictscheiding'. Wij gebruiken de term 'complexe scheiding'.

** Het gaat om zowel verbroken huwelijken als om andere samenlevingsvormen.

Elke complexe scheiding is anders en kent andere (gewelds)dynamieken

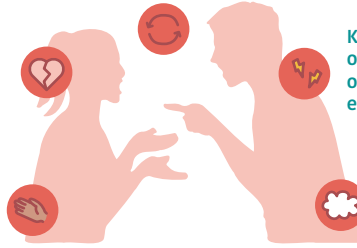
Luister naar ouders en neem hen serieus.

i Ouders willen over het algemeen het beste doen voor hun kind, maar weten zelf niet hoe ze uit de lastige situatie moeten komen.

Geweld kan voortkomen uit eerder geweld in de relatie of na de scheiding ontstaan

Er kan sprake zijn van afhankelijkheid na de scheiding

Het geweld kan tweezijdig zijn of vooral vanuit één partner

Kan gebaseerd zijn op ongelijke verdeling van macht of vooral voortkomen uit emoties en stress

Contactverlies ouder-kind kan bij alle vormen voorkomen

i Je kan te maken hebben met situaties waarin je niet zeker weet of er geweld speelt, omdat het soms moeilijk te onderzoeken is.

i Blijf alert op andere mogelijk onderliggende problemen in het gezin.

Ouderverstoting / contactverlies ouder-kind*

S [Bekijk hier rode vlaggen](#)

Contactverlies ouder-kind kan door meerdere redenen ontstaan. Bijvoorbeeld: ziekte of een ouder die zelf geen contact met het kind wilt. Ouderverstoting is ook een mogelijke oorzaak. Het kind voelt zich dan - gevangen in een loyaliteitsconflict - gedwongen te kiezen voor één ouder. Een mogelijke oorzaak is de negatieve en soms (onbewust) manipulatieve houding van de andere ouder.

i Ouderverstoting is een vorm van kindermishandeling.

Geef in dat geval het kind de tijd en ruimte om zelf te ontdekken waar het behoefte aan heeft met betrekking tot contact.

S [Lees ook dit artikel](#)

Ouderverstoting

kwaadspreken van de ene ouder over de ander

streven om mensen in de omgeving aan hun kant van het conflict te krijgen

schuldgevoel opwekken bij het kind

afhankelijkheid creëren bij het kind

i De rol van het netwerk is belangrijk. Het netwerk kan het kind steunen, en kan ook steunend zijn voor ouders. Zorg ervoor dat kinderen contact mogen houden met mensen uit het netwerk die belangrijk voor hen zijn.

i Breng als professional de invloed (positief/negatief) van het sociaal netwerk in kaart. Blijf zelf neutraal.

Onderzoek bij contactverlies

Elke situatie is anders. Het is dus van belang om goed onderzoek te doen:

Onderzoek meerdere bronnen. Spreek ook andere betrokkenen zoals kinderen, familie, school.

Onderzoek hoe de relatie tussen ouder en kind was voor de scheiding.

Onderzoek altijd of 'geen contact willen' te maken heeft met een onveilige situatie bij die ouder

Wat is belangrijk in psycho-educatie?

Erken de pijn die een scheiding met zich meebrengt bij kinderen én ouders

Leg de impact van de scheiding op het kind uit, aan de ouders en andere volwassen in het netwerk rondom het gezin

Uit geen beschuldigingen of oordelen

Focus op wat de ouder zelf kan doen in de relatie met zijn/haar kind. De andere ouder kan je niet veranderen

i Benader de ouder zowel in zijn/haar rol als ouder als als mens met een verlieservaring.

Intieme terreur

In veel complexe scheidingen spelen machtsverschillen tussen partners. Er kan sprake zijn van intieme terreur, een ernstige vorm van huiselijk geweld waarbij 1 partner macht heeft over de andere.

Intieme terreur speelt al tijdens de relatie. Conflicten na de scheiding zijn een manier om controle te blijven uitoefenen.

S [Bekijk de animatie](#)

Kenmerken van intieme terreur

S [Gezinsprofiel intieme terreur](#)

Controleren

Dreigen

Intimideren

Wegnemen van zelfstandigheid

Kan zich ook richten op de kinderen

S [Gebruik de MASIC interviewmethode](#)

Interventies, materialen en handige links

S [NJi Ondersteuning bij conflictscheidingen](#)

S [Uit elkaar met kinderen](#)

S [Boek Duurzaam samenwerken na scheiding, van Marleen Heijsteeg en Mandy Lubach](#)

S [Villa Pinedo](#)

Deze infographic is in 2024 ontwikkeld door Augeo Foundation in samenwerking met Villa Pinedo.

Kijk [hier](#) voor meer informatie en een bronnenoverzicht.

Mede mogelijk gemaakt door de Emanuel Snatager Foundation.

AUGEIO FOUNDATION

*Wordt ook ouderonthechting of Parental Alienation genoemd